

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten, Sjukförsäkring
och familjepolitik
103 33 Stockholm

Karenstak och högriskskydd - en översyn av karensavdraget och förslag på utökade undantag (Ds 2023:33)

S2023/03302

1 Sammanfattning

Förslagen berör inte Skatteverkets verksamhet. Skatteverket har dock gjort en analys av förslagen och lämnar därför vissa synpunkter.

2 Skatteverkets synpunkter

Utredningsuppdraget har varit att analysera karensavdragets ändamålsenlighet, samt att baserat på den analysen bedöma om det finns några behov av att förändra karensavdraget. Arbetsgruppen går igenom en del av den forskningslitteratur som visar att sjukförsäkringen kan användas på ett sätt som inte är avsedd. Detta till följd av att en individs arbetsförmåga varken är fullt observerbar eller mätbar vilket lämnar utrymme för individen att utnyttja sitt informationsövertag gentemot intygsutfärdande läkare och Försäkringskassan. Forskningen visar i korthet att ju mer generöst försäkringen är utformad vad gäller ersättningsnivåer och självrisk, desto mer kommer den att användas. Arbetsgruppen konstaterar att nuvarande bestämmelser i hög grad träffar de grupper som nämns i arbetsgruppens uppdrag, det vill säga anställda inom vård, skola och omsorg. Arbetsgruppen presenterar emellertid ingen analys som ger stöd för att dessa grupper överrepresentation i användningen av högriskskyddet är motiverad, med andra ord är resultatet arbetsoförmåga på grund av sjukdom, snarare än bristfälliga drivkrafter för arbete. Skatteverket hade gärna sett att förslaget om en utvidgning av högriskskyddet föregåtts av en sådan analys.

När det gäller förslaget om att utöka det särskilda högriskskyddet för individer med sjukdomar som medför risk för återkommande sjukfrånvaro är det sannolikt mer träffsäkert än det allmänna högriskskyddet eftersom skyddet omfattar bland annat försäkrade med sjukdomar som läkaren bedömer medför stor risk för upprepade sjukperioder. Därutöver omfattar skyddet personer som ska genomföra donation eller transplantation. I likhet med det allmänna högriskskyddet presenteras emellertid ingen analys av hur det särskilda högriskskyddet i praktiken har tillämpats. Tvärtom konstaterar arbetsgruppen att förutsättningar för en sådan analys i dagsläget saknas. Skatteverket anser därför att det kan finnas en risk för att ett utökat högriskskydd innebär ett ökat felaktigt användande av sjukförsäkringen.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av rättsliga experten Marie Björklund Eriksson. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Holmberg, rättschefen Michael Eriksson, enhetschefen Robert Grossi, sektionschefen Peter Ljungqvist och analytikern Patric Hägglund.

Katrin Westling Palm